

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA CEACHIR v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 13730/15)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

23 octombrie 2025

Această hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Ceachir v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a cincea), întrunită într-un Comitet compus din:

Gilberto Felici, *Președinte*,

Diana Sârcu,

Sébastien Biancheri, *judecători*,

și Martina Keller, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 13730/15) *versus* Republica Moldova, depusă la Curte în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) la 13 martie 2015 de către o cetățeană moldoveană, dna Tatiana Ceachir („reclamanta”), care s-a născut în anul 1959 și domiciliază în Chișinău, fiind reprezentată de către dl A. Bivol, avocat în Chișinău;

decizia de a comunica plângerea privind presupusele încălcări ale principiilor contradictorialității și egalității armelor Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”), reprezentat de către Agenții săi, dl D. Obadă și dna D. Maimescu, și de a declara inadmisibil restul cererii;

observațiile părților;

Deliberând în secret la 2 octombrie 2025,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cererea se referă la presupuse încălcări ale principiilor contradictorialității și egalității armelor ca urmare a inversării sarcinii probei, fapt care ar fi compromis echitatea procedurilor intentate de către reclamantă, contrar Articolului 6 § 1 din Convenție.

2. Reclamanta deține o casă de locuit individuală și un teren adiacent acesteia, pentru care plătește anual impozite, calculate de către Serviciul Fiscal de Stat („SFS”), în baza datelor furnizate de la ÎS Cadastru, de obicei, o dată la trei ani. Suprafața bunului imobil al reclamantei nu s-a modificat de la construcția casei sale. În anul 2006, ÎS Cadastru a stabilit că suprafața bunurilor imobile ale reclamantei era de 447,2 mp, care trebuia luată în considerare ca bază pentru calcularea obligațiilor sale fiscale în fiecare dintre următorii trei ani.

3. La 25 noiembrie 2010, reclamanta a primit un aviz de plată a impozitului pe bunurile imobile, emis de către SFS la 2 noiembrie 2010. Avizul solicita, de asemenea, plata mai multor sume restante pentru perioada 2007-2009, menționând că suprafața bunurilor imobile ale reclamantei variase de la an la an. Fiind nemulțumită de informațiile conținute în avizul de plată în ceea ce privește suprafața și sumele datorate, reclamanta a solicitat SFS anularea acestuia, dar fără rezultat.

4. La 14 ianuarie 2011, reclamanta a depus o acțiune în instanță împotriva SFS, solicitând anularea avizului de plată. Ea a susținut că obligațiile sale fiscale fuseseră calculate incorect, în sensul că se bazau pe ideea eronată că suprafața bunurilor sale variase în perioada relevantă. Ea a declarat că achitase integral impozitul pentru bunurile imobile pentru anii respectivi și că nu a putut acumula datorii sau penalități în acest sens.

5. Prin hotărârea din 5 iunie 2012, Curtea de Apel Chișinău a admis acțiunea reclamantei și a anulat avizul de plată pentru anul 2010. În plus, instanța a dispus ca SFS să recalculeze impozitul pentru bunurile imobile datorat de către reclamantă pentru perioada 2007-2010, pe baza unor măsurători exacte ale suprafeței bunurilor sale. SFS a declarat recurs împotriva acestei hotărâri.

6. Prin decizia din 16 ianuarie 2013, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârea instanței inferioare, constatând că aceasta depășise limitele acțiunii reclamantei. Cauza a fost trimisă spre rejudecare la Judecătoria Buiucani, care a devenit instanță de fond în urma unor modificări ale Legii contenciosului administrativ.

7. În cadrul noii examinări a cauzei, la 24 aprilie 2013, reclamanta a solicitat instanței de fond să dispună ca autoritatea pârâtă să prezinte documentele care au stat la baza calculării datoriei sale fiscale. Ea a susținut că aceste documente erau esențiale pentru ca instanțele naționale să ajungă la soluția corectă. Cu toate acestea, respectiva solicitare a fost lăsată neexaminată, fără a fi furnizate anumite motive.

8. Printr-o încheiere din 3 decembrie 2013, Judecătoria Buiucani a respins acțiunea ca fiind vădit nefondată, hotărând că reclamanta nu a reușit să dovedească ilegalitatea avizului de plată. Contestând cu apel această hotărâre, reclamanta a reiterat că nu-și putea susține afirmația conform căreia obligațiile sale fiscale conținute în avizul de plată din 2010 fuseseră calculate în mod eronat, fără a i se furniza documentele referitoare la evaluarea bunurilor sale imobiliare de către autoritățile naționale.

9. Prin decizia din 23 aprilie 2014, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul reclamantei, bazându-se pe aceleași argumente ca și instanța de fond. Aceasta a adăugat că SFS și-a bazat calculul obligației fiscale pe evaluarea efectuată de către ÎS Cadastru, pe care reclamanta nu o contestase.

10. Într-un recurs depus ulterior, reclamanta a subliniat că instanțele inferioare nu au ținut seama de cererea sa legală de a obliga SFS să prezinte documentele pe care s-a bazat pentru a emite avizul de plată în cauză. De asemenea, ea a criticat deciziile instanțelor de fond și apel de a accepta afirmațiile SFS fără a primi vreo explicație cu privire la modul în care el calculase obligațiile sale fiscale, în circumstanțe în care existau discrepante neexplicate în avizul de plată pentru anul 2010 și plăți restante pentru anii precedenți.

11. Prin încheierea definitivă din 17 septembrie 2014, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul reclamantei, constatând că instanța de apel a

examinat în mod temeinic cauza și a interpretat toate faptele și chestiunile de drept.

APRECIEREA CURȚII

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

12. Reclamanta a invocat, în temeiul Articolului 6 § 1 din Convenție, că instanțele naționale nu au respectat principiile contradictorialității și egalității armelor, inversând sarcina probei prevăzută de lege, compromițând astfel echitatea procedurilor.

13. Curtea constată că cererea nu este în mod vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție, nici inadmisibilă din orice alte motive. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

14. Reclamanta a susținut că solicitase SFS să prezinte documente care să justifice calculul datoriei sale la plata impozitului pentru bunurile imobile, întrucât nu a fost convinsă că vreo sumă era datorată în mod legal. Mai mult, motivele pentru care SFS indicase cifre diferite în ceea ce privește suprafața bunului său imobil au rămas, de asemenea, neclare. În absența oricărui răspuns din partea SFS, reclamanta și-a reiterat cererea în fața instanțelor naționale, dar aceasta a rămas neexaminată. Reclamanta a susținut că instanțele naționale au acceptat poziția autorităților cu privire la legalitatea avizului de plată a impozitului pentru anul 2010, fără a fi aduse dovezi justificative în acest sens. Prin urmare, ea nu a putut contesta corectitudinea documentelor și a calculelor corespunzătoare sau să obțină verificarea exactității acestora. Ea a susținut că instanțele naționale au încălcat principiul egalității armelor și nu au respectat principiul contradictorialității, deoarece au inversat sarcina probei, contrar dispozițiilor legale naționale.

15. Guvernul nu a fost de acord, susținând că reclamanta a fost obligată să conteste evaluarea efectuată de către ÎS Cadastru și să dovedească caracterul ilegal al avizului de plată emis de SFS. El nu a răspuns la alegația reclamantei, potrivit căreia sarcina probei fusese inversată în cadrul procedurilor judiciare împotriva autorităților naționale pârâte.

16. Principiile generale privind procedura contradictorie și egalitatea armelor au fost rezumate, de exemplu, în *Janáček v. Republica Cehă* (nr. 9634/17, § 46, 2 februarie 2023) și *Regner v. Republica Cehă* ([MC], nr. 35289/11, § 146, 19 septembrie 2017).

17. Curtea notează, de la bun început, că, în temeiul art. 24 din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la momentul respectiv), sarcina probei revenea pârâtului atunci când o acțiune în anulare era examinată de către o instanță de contencios administrativ, precum în prezenta cauză. Curtea observă că reclamanta a încercat să obțină documentele relevante de la SFS înainte de a iniția acțiunea în instanță, dar nu a avut succes. Neavând cunoștință de metoda utilizată de către autoritățile naționale pentru calcularea

obligățiilor sale fiscale, reclamanta a introdus o acțiune prin care a solicitat anularea avizului de plată din 2 noiembrie 2010 și a reiterat solicitarea de a i se furniza probe care se aflau exclusiv în posesia autorității pârâte.

18. Curtea nu poate să nu observe că reclamanta a solicitat în mod specific instanței de fond să dispună ca SFS să furnizeze documentele pe baza cărora a calculat datoria sa fiscală în privința bunurilor imobile pentru anii în cauză. Materialele din dosar nu indicau, și nici Guvernul nu a specificat, că SFS a prezentat documentele solicitate de către reclamantă. În loc să oblige autoritatea pârâtă să prezinte probele solicitate, instanțele naționale – contrar principiului contradictorialității – nu au admis cererea reclamantei. În plus, nici SFS, nici instanțele naționale nu au susținut că reținerea informațiilor relevante a fost justificată de vreun considerent specific. Guvernul nu a oferit nicio explicație pentru acceptarea unui astfel de comportament de către instanțele naționale, care, în plus, au obligat reclamanta să demonstreze că calculul datoriei sale fiscale a fost eronat.

19. Curtea nu poate identifica alte mijloace prin care reclamanta ar fi putut examina și, în caz de necesitate, contesta calculul obligațiilor sale fiscale. Mai mult, în absența oricăruia dintre documentele pe care SFS și-a bazat acest calcul, reclamanta nu și-a putut exercita dreptul de a obține anularea unui aviz de plată pretins eronat de către instanță. În opinia Curții, limitarea informațiilor disponibile reclamantei într-o asemenea măsură a necesitat o atenție și o grijă deosebită din partea instanțelor naționale, pentru a se asigura că procesul lor decizional este, pe cât posibil, în conformitate cu cerințele procedurii contradictorii și ale egalității armelor. Având în vedere că reclamanta era obligată să dovedească ilegalitatea și inexactitatea avizului de plată prin referire la documente aflate în posesia exclusivă a autorităților naționale, la care nu a avut acces, Curtea constată că principiile procedurii contradictorii și ale egalității armelor nu au fost respectate de către instanțele naționale.

20. Prin urmare, a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

21. Reclamanta a solicitat 9,793.44 euro (EUR) cu titlu de despăgubiri materiale pentru suma pretins eronată pe care a trebuit să o plătească cu titlu de impozit pe bunurile imobile. De asemenea, ea a solicitat 4,000 EUR cu titlu de despăgubiri morale și 3,000 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli suportate în fața Curții.

22. Guvernul a susținut că nu există o legătură de cauzalitate între cererea privind prejudiciul material și presupusa încălcare. De asemenea, el a susținut că cererea reclamantei privind prejudiciul moral era neîntemeiată, iar cererea sa privind costurile și cheltuielile era nefondată și excesivă.

23. Curtea nu identifică nicio legătură de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material invocat; prin urmare, ea respinge această

solicitare. Cu toate acestea, ea acordă reclamantei 2,400 EUR pentru prejudiciul moral, plus orice taxe care ar putea fi percepute reclamantei.

24. Având în vedere materialele pe care le are la dispoziție, Curtea consideră rezonabil să acorde suma de 1,000 EUR pentru acoperirea costurilor și a cheltuielilor aferente procedurii în fața Curții, la care se adaugă eventualele taxe care ar putea fi percepute reclamantei.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște*
 - (a) că Statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în termen de trei luni, următoarele sume, care vor fi convertite în lei moldovenești la rata aplicabilă la data transferului:
 - (i) 2,400 EUR (două mii patru sute de euro), plus orice taxă care ar putea fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - (ii) 1,000 EUR (o mie de euro), plus orice taxă care ar putea fi percepută reclamantei, cu titlu de costuri și cheltuieli;
 - (b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la data efectuării transferului, urmează a fi achitată o dobândă adițională sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
4. *Respinge* restul cererii reclamantei privind satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 23 octombrie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Martina Keller
Grefier adjunct al Secției

Gilberto Felici
Președinte